

امیر کیان‌مهر

کارشناس تأمین اجتماعی

نسل امروز پشتوانه نسل دیروز

تأمین اجتماعی و به طور کلی بیمه‌های اجتماعی، از مطمئن‌ترین شیوه‌های ایجاد پشتوانه اقتصادی برای آینده افراد به شمار می‌روند. این نوع بیمه‌ها نه تنها آرامش خاطر و امنیت مالی دوران بازنشستگی را فراهم می‌کنند، بلکه در موقعیت‌هایی مانند بیماری، از کار افتادگی، بیکاری و دیگر مخاطرات زندگی نیز نقش حمایتی اساسی ایفا می‌کنند؛ از این رو، برخورداری از پوشش بیمه‌ای یکی از مهم‌ترین ابزارهای ایجاد امنیت پایدار اجتماعی و اقتصادی محسوب می‌شود. شالوده شکل‌گیری نهاد بیمه‌های اجتماعی، بریک اصل ساده اما بنیادین استوار است: «چون از فردا خبر نداریم، باید برای آن آماده بود.» همین نگاه آینده‌نگرانه سبب شد نهادی ایجاد شود که مأموریتش پشتیبانی از کارگران و شاغلان در روزهای سخت و پیش‌بینی‌نشده زندگی باشد؛ به‌ویژه در شرایط بحرانی امروز، عملکرد این سازمان بیش از گذشته اهمیت خود را نشان داده است. پرداخت منظم حقوق بازنشستگان - بیش از ۵ میلیون و ۲۰۰ هزار نفر، که با احتساب افراد تحت تکفل به حدود ۱۰ میلیون نفر می‌رسند - نمونه‌ای روشن از ایفای این نقش است. افزون بر این، افزایش دوربرابری عیدی که از سوی دولت تصویب شد نیز توسط این سازمان، تأمین و پرداخت شد. مجموعه گسترده خدمات درمانی افراد تحت پوشش نیز بخش مهمی از امنیت اجتماعی کشور را شکل می‌دهد که از مأموریت‌های اصلی این نهاد محسوب می‌شود. این پایداری عملکرد، سبب شده حس «حق پایدار و غیرقابل بازگشت» در اذهان ذی‌نفعان نهادینه شود؛ حقی که به‌باور عمومی حتی اگر سنگ هم از آسمان ببارد، باید برقرار بماند. تجربه روزهای اخیر نشان داده که حتی در شرایط حمله موشکی و بمباران نیز تأمین اجتماعی به عنوان نهادی کارآمد و ضروری توانسته به وظایف حمایتی خود عمل کند و برای نیمی از جمعیت کشور نقش آرامش‌بخش داشته باشد. با این حال، مجموعه حاکمیت و وظیفه دارد تعهدات قانونی خود نسبت به این سازمان را به‌موقع و کامل انجام دهد. جبران مطالبات انباشته‌شده ناشی از عدم پرداخت‌های به‌موقع یا تحمیل تکالیف خارج از چارچوب قانونی، ضرورتی جدی است. هرگونه بار مالی جدید بدون پیش‌بینی منابع پایدار، بنیان‌های مالی و علمی این سازمان را تهدید می‌کند و باید از آن پرهیز شود. در روزهای اخیر، مصوبه تعلیق حق بیمه کارگران تا پایان خردادماه - با هدف حمایت از کارفرمایان - در حالی به این سازمان تحمیل شده که تأمین اجتماعی سال گذشته را با ناترازی پشت سر گذاشته و سال جدید را نیز با دشواری‌های حوزه تولید و اشتغال آغاز کرده است. چنین تصمیمی، هرچند با نیت حمایت از تولید اتخاذ شده، اما می‌تواند چالش‌های بزرگ‌تری برای این سازمان ایجاد کند. تأمین اجتماعی نهادی عمومی، غیردولتی و بین‌نسلی است و منابع آن باید برای نسل‌های آینده نیز حفظ شود. حمایت از تولید ضرورت دارد، اما نه از مسیر کاهش حق بیمه‌ها که حق الناس و پشتوانه خدمات بیمه‌ای است. در این میان، نهادهای عمومی و شرکت‌های دولتی نیز باید تعهدات بیمه‌ای خود را در قبال کارگران به‌موقع ایفا کنند.

سیاست تازه

بازارسازی دولت

می‌کوشد

با برگزاری

نمایشگاه‌های

دوره‌ای و اتصال

به سکوهای

دیجیتال،

تولیدات

خانگی را از

حاشیه به متن

اقتصاد بیاورد

اجرای طرح ملی «هزار میدان - هزار بازار» با هدف تقویت بازار فروش مشاغل خانگی آغاز شد؛ برنامه‌ای که وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی آن را گامی برای پیوند تولیدات خرد با بازارهای محلی و دیجیتال می‌داند. این طرح که همزمان با روز ملی مشاغل خانگی و تولید خانواده‌محور رونمایی شد، قرار است در قالب پروژه «هزار و یک شهر» و با همکاری مجموعه‌ای از نهاد‌های دولتی و عمومی اجرا شود. بر اساس طراحی انجام‌شده، در هزار نقطه کشور نمایشگاه‌های یک‌روزه و دوره‌ای برای عرضه مستقیم محصولات مشاغل خانگی برگزار خواهد شد تا تولیدکنندگان خرد بتوانند بدون واسطه به بازار دسترسی پیدا کنند. مقام‌های وزارت کار می‌گویند چالش اصلی این بخش نه کمبود منابع مالی، بلکه ضعف بازار و ارتباطات نهادی است. در شرایطی که بیش از ۲ میلیون مجوز برای مشاغل خانگی صادر شده و سهم این بخش از اشتغال کشور به حدود ۶ درصد رسیده است، سیاست‌گذاران تلاش دارند با ترکیب بازارهای محلی، استانداردسازی تولید و اتصال به سکوهای تجارت الکترونیک، مسیر پایداتری برای فعالیت این کسب‌وکارها فراهم کنند.

ضرورت تقویت دسترسی بازار

تمرکز سیاست‌های جدید وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی بر تقویت دسترسی تولیدکنندگان خرد به بازار قرار گرفته است؛ رویکردی که

بازار تازه برای تولیدکنندگان خانگی

دولت با اجرای طرح «هزار میدان - هزار بازار» می‌کوشد مشکل فروش محصولات مشاغل خانگی را برطرف کند

مقام‌های این وزارتخانه آن را پیش‌شرط پایداری مشاغل خانگی می‌دانند. «احمد میدری» وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی در آیین رونمایی از طرح «هزار میدان - هزار بازار» تأکید کرد توسعه بازار مشاغل خانگی در چارچوب سیاست‌های اقتصادی دولت دنبال می‌شود. به گفته او، تقویت دسترسی تولیدکنندگان به بازار می‌تواند مسیر استمرار تولید و تحقق عدالت اقتصادی را هموار کند. میدری با اشاره به پروژه «هزار و یک شهر» تأکید کرد: این طرح بستر توانمندسازی مشاغل خانگی را فراهم می‌کند و امکان حضور فعالان این حوزه در فضا‌های عرضه جدید را گسترش می‌دهد. او همچنین بر ضرورت استانداردسازی محصولات تأکید کرد و گفت: هر کالا، «از فرش تا نرم‌افزار»، نیازمند استانداردهای مشخص است تا اعتماد مصرف‌کنندگان تقویت شود.

وزیر کار در عین حال مشکل اصلی تولیدکنندگان خرد را نه کمبود منابع مالی، بلکه ضعف هماهنگی میان دستگاه‌های مختلف دانست. به گفته او، توسعه تعامل میان نهادهای اجرایی و بخش خصوصی می‌تواند زمینه شکل‌گیری بازارهای پایداتر برای این نوع کسب‌وکارها را فراهم کند.

ظرفیت گسترده اقتصاد خانگی

آمارهای رسمی نشان می‌دهد مشاغل خانگی در سال‌های اخیر به یکی از بخش‌های قابل توجه اقتصاد خرد کشور تبدیل شده‌اند.

گفت‌وگوی میدری با کمیسیون‌های مجلس

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی در نشست با ۳ کمیسیون مجلس، بر تأمین پایدار دارو، توسعه حمایت‌های بیمه‌ای و شفافیت نظام رفاهی تأکید کرد

نشست‌های فشرده وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی با سه کمیسیون تخصصی مجلس شورای اسلامی در روزهای اخیر، تصویری از محورهای اصلی سیاست‌گذاری این وزارتخانه در حوزه‌های دارو، رفاه، بیمه و نظارت ارائه داد؛ محورهایی که به گفته مسئولان، با هدف تقویت هماهنگی میان دولت و مجلس و تداوم خدمات اجتماعی در شرایط جدید دنبال می‌شود.

احمد میدری، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، در نشست مشترک با اعضای کمیسیون بهداشت و درمان مجلس از برنامه‌ریزی برای تعریف مسیرهای تازه در تولید و تأمین دارو خبر داد و تأکید کرد که شبکه شرکت‌های دارویی وابسته به این وزارتخانه توانسته است از بروز اختلال در زنجیره تأمین دارو جلوگیری کند. او با اشاره به تجربه مدیریت امور در دوره موسوم به «نبرد رمضان» گفت: بسیاری از اقدامات در این مقطع بدون نیاز به دستورهایی متمرکز و با هماهنگی درون‌سازمانی انجام شد؛ رویکردی که به گفته او سرعت تصمیم‌گیری و اجرا را افزایش داد. میدری در عین حال تصریح کرد: در حال حاضر

مشکلی در تأمین نیازهای دارویی کشور وجود ندارد و برنامه‌ریزی‌ها برای استمرار تولید و عرضه دارو ادامه دارد.

حسینعلی شهریاری، رئیس کمیسیون بهداشت و درمان مجلس، نیز در این نشست با اشاره به گستردگی مأموریت‌های وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، عملکرد مجموعه‌های درمانی و دارویی این وزارتخانه را در ارائه خدمات به مردم مثبت ارزیابی کرد. به گفته او، نهادهای وابسته به این وزارتخانه در حوزه‌های درمانی، رفاهی و دارویی نقش مهمی در نظام خدمات اجتماعی کشور ایفا می‌کنند.

گزارش عملکرد وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی همچنین در نشست مشترک وزیر با اعضای کمیسیون اقتصادی مجلس مورد بررسی قرار گرفت؛ نشست که در آن مسائل مرتبط با سیاست‌های حمایتی، اشتغال و رفاه خانوارها در دستور کار قرار داشت. میدری در این جلسه بر ضرورت توسعه پوشش‌های بیمه‌ای و تقویت حمایت‌های معیشتی تأکید کرد و گفت: اجرای مؤثر سیاست‌های حمایتی نیازمند بهره‌گیری از داده‌های اقتصادی دقیق و نظام‌های اطلاعاتی کارآمد است.

او در تشریح برنامه‌های در دست اقدام وزارتخانه، بر استفاده از ظرفیت داده‌ها برای هدفمندتر شدن سیاست‌های رفاهی و بهبود نظام حمایت اجتماعی تأکید کرد.

شمس‌الدین حسینی، رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی، در این نشست آمادگی این کمیسیون را برای همکاری با وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی اعلام کرد و گفت: مجلس از برنامه‌های این وزارتخانه در حوزه‌های اشتغال، رفاه و معیشت حمایت می‌کند. در جریان این نشست، اعضای کمیسیون اقتصادی نیز دیدگاه‌های خود را درباره مسائل مرتبط با سیاست‌های اقتصادی و اجتماعی مطرح کردند و معاونان وزارتخانه و مدیران مجموعه‌های تابعه گزارش‌هایی از اقدامات انجام‌شده ارائه دادند.

موضوع شفافیت در نظام رفاهی و تقویت سازوکارهای نظارتی نیز محور نشست مشترک وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی با اعضای کمیسیون اصل ۹۰ مجلس شورای اسلامی بود. میدری در این جلسه با تشریح برخی برنامه‌های اصلاحی در حوزه خدمات اجتماعی و بیمه‌ای، بر ضرورت افزایش شفافیت در نظام رفاهی

«سید مالک حسینی» معاون توسعه کارآفرینی و اشتغال وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی اعلام کرده است سهم این بخش از اشتغال کشور به حدود ۶ درصد رسیده و تاکنون بیش از ۲ میلیون مجوز برای فعالیت‌های خانگی صادر شده است. حدود یک میلیون و ۶۵۰ هزار مورد از این مجوزها نیز دارای داده‌های دقیق و قابل اتکا هستند.

بر اساس این آمارها، حدود ۸۱ درصد صاحبان مجوزهای مشاغل خانگی را زنان تشکیل می‌دهند؛ موضوعی که می‌تواند نقش مهمی در افزایش مشارکت اقتصادی زنان ایفا کند. بخش قابل توجهی از این فعالیت‌ها نیز در حوزه‌های تولیدی مانند پوشاک، صنایع نساجی، صنایع دستی، تولید مواد غذایی و پرورش دام متمرکز شده است.

حسینی در عین حال تأکید کرد که چالش اصلی فعالان این حوزه مسئله فروش محصولات است. به گفته او، مدل جدید بازاریسازی با برگزاری نمایشگاه‌های یک‌روزه در هزار نقطه کشور طراحی شده و این نمایشگاه‌ها با همکاری شهرداری‌ها، وزارت کشور، سازمان بسیج، وزارت میراث فرهنگی و برخی بنیادهای حمایتی برگزار خواهد شد. برنامه جدید همچنین بر اتصال فعالان مشاغل خانگی به سکوهای تجارت الکترونیک تأکید دارد. مسئولان وزارت کار می‌گویند ترکیب بازارهای محلی با بسترهای دیجیتال می‌تواند دامنه دسترسی تولیدکنندگان خرد به مشتریان را افزایش دهد و سهم این بخش را در اقتصاد و بازار کار کشور تقویت کند.

کشور تأکید کرد و از اقداماتی مانند ساماندهی داده‌های بیمه‌ای و توسعه سامانه‌های مرتبط با خدمات مستمری سخن گفت.

در این نشست همچنین موضوعاتی مانند تجمیع سوابق بیمه‌ای، سامانه «مستمری جمع» و حمایت از بنگاه‌های تولیدی مورد بررسی قرار گرفت. حجت‌الاسلام والمسلمین نصرالله پژمان‌فر، رئیس کمیسیون اصل ۹۰ مجلس، با اشاره به نقش نظارتی این کمیسیون تأکید کرد که مجلس در اجرای نظارت‌ها می‌تواند به وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی کمک کند تا سازوکارهای اجرایی با دقت و شفافیت بیشتری دنبال شود.

مجموع این نشست‌ها نشان می‌دهد وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در تعامل با مجلس تلاش دارد سیاست‌های خود را در حوزه‌های دارو، فاه، بیمه و خدمات اجتماعی با تأکید بر هماهنگی نهادی و تقویت نظام‌های نظارتی پیش ببرد؛ رویکردی که به گفته مسئولان می‌تواند به پایداری خدمات اجتماعی و کارآمدتر شدن نظام حمایت از شهروندان منجر شود.

وصول حق بیمه؛ شرط تداوم خدمات تأمین اجتماعی

قائم‌مقام مدیرعامل سازمان تأمین اجتماعی در نشست با مجمع کارآفرینان ایران، وصول حق بیمه را پیش‌شرط تداوم خدمات رفاهی دانست

از سازمان دریافت کنند و وابستگی به شعبه اولیه حذف شود. مسئولان سازمان این اقدام را گامی در جهت تسهیل دسترسی بیمه‌شدگان به خدمات و افزایش کارآمدی شبکه خدماتی سازمان توصیف می‌کنند. دهدشتی در بخش دیگری از سخنان خود بر اهمیت نقش کارفرمایان در پایداری منابع سازمان تأکید کرد. بر اساس آمار ارائه‌شده، حدود ۹۰ درصد منابع مالی سازمان تأمین اجتماعی از محل حق بیمه‌های پرداختی تأمین می‌شود؛ منابعی که تداوم پرداخت مستمری‌ها و ارائه خدمات درمانی و حمایتی به جمعیت گسترده تحت پوشش سازمان به آن وابسته است. جمعیت مستمری‌گیران سازمان در حال حاضر حدود ۵ میلیون و دویست هزار نفر اعلام شده و در مجموع نزدیک به نیمی از جمعیت کشور به شکل مستقیم یا غیرمستقیم از خدمات این نهاد بهره می‌برند.

قائم‌مقام مدیرعامل سازمان تأمین اجتماعی تأکید کرد شرایط اقتصادی کشور طی سال‌های اخیر فشارهای قابل توجهی بر کارفرمایان وارد کرده است و سازمان نیز تلاش کرده همکاری لازم را با فعالان اقتصادی داشته باشد. با این حال، استمرار خدمات بیمه‌ای و رفاهی بدون وصول حق بیمه‌ها امکان‌پذیر نیست و هرگونه اختلال در این روند می‌تواند مسیر خدمت‌رسانی به جامعه هدف را با چالش مواجه کند.

در پایان این نشست نیز مدیران سازمان تأمین اجتماعی به صورت مستقیم با نمایندگان کارفرمایان درباره مسائل اجرایی، مشکلات پرونده‌ها و راهکارهای بهبود تعامل میان سازمان و بنگاه‌های اقتصادی گفت‌وگو کردند؛ گفت‌وگوهایی که به گفته برگزارکنندگان با هدف کاهش اختلافات و تقویت همکاری میان نظام بیمه‌ای و بخش تولید ادامه خواهد یافت.